

LATVIJAS UNIVERSITĀTE
74. ZINĀTNISKĀ KONFERENCE
SEKCIJA "ERGONOMIKA UN DARBA VIDE"

Psihosociālie riski un nodarbināto darba spējas zvanu centros strādājošajiem

Autore: Sarmīte Rūtiņa-Rūtenberga,
Profesionālās maģistra studiju programmas
"Darba vides aizsardzība un ekspertīze"
2.studiju gada studente

Mērķis

Iepazīstināt auditoriju ar pētījumu atziņām par psihosociālajiem darba vides faktoriem zvanu centros nodarbinātajiem

Zvanu centru raksturojums

- Pētnieku sniegtie zvanu centru darba raksturojumi – pretrunīgi un atšķirīgi;
- Garsona (Garson) modelis;
- Teilora un Beina (Taylor, Bain) modelis;
- Vispārējs, integrēts skatījums uz zvanu centru darbu.

Būtiskākie psihosociālie darba vides faktori zvanu centros

- Emocionālais darbs;
- Emociju maskēšana;
- Emocionālā disonanse;
- Komunikācija ar klientu;
- Emocionālā darba radītais kaitējums nodarbināto drošībai un veselībai;

Būtiskākie psihosociālie darba vides faktori zvanu centros (2)

- Nodarbinātā snieguma uzraudzība un kontrole;
- Zvanu kontroles mērķi;
- Pretrunīgs vērtējums zvanu kontroles veikšanai;
- Zvanu kontroles radītais kaitējums nodarbināto drošībai un veselībai;

Būtiskākie psihosociālie darba vides faktori zvanu centros (3)

- Darba raksturojums – monotonija un vienveidība;
- Kvantitātes un kvalitātes pretnostatījums;
- Zema kontrolē par veikto darbu;
- Radītais kaitējums nodarbināto drošībai un veselībai.

Psihosociālie darba vides faktori un darbu un veselību raksturojoši kritēriji

- Apmierinātība ar darbu;
- Emocionālais nogurums;
- Savstarpējās attiecības ar kolēģiem un vadību;
- Lomu konflikti;
- Personāla mainība un darbnespēja;
- Darbspējas.

Būtiski faktori psihosociālo darba faktoru ietekmes mazināšanai

- Apmācība;
- Pareiza personāla atlase;
- Tiešā vadītāja loma.

Secinājumi

- Zvanu centros nodarbinātie saskaras ar līdzīgiem psihosociālajiem darba vides faktoriem kā citās nozarēs, taču atšķiras to avoti;
- Darbs zvanu centros saistās ar dažādiem psihosociālajiem faktoriem, kuriem ir dažāda ietekme gan uz nodarbināto veselību un labklājību, gan organizācijas rādītājiem;
- Psihosociālo darba vides faktoru radītā riska novēršanā un samazināšanā nepieciešama integrēta un vispusīga pieeja.

Paldies par uzmanību!